



Crna Gora

Ministarstvo zdravlja



Crna Gora  
SAVJET ZA GRADJANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 9/60-18

Podgorica, 27. 04. 2018. god.

Broj: 51-247/2018-3  
Podgorica, 23. 04. 2018. godine

**SAVJET ZA GRADJANSKU KONTROLU RADA POLICIJE**  
n/r predsjednika, Zorana Čelebića

PODGORICA

**T E M A: Implementacija Konvencije Savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, Istanbulska konvencija**

Poštovani,

U skladu sa dopisom Savjeta za građansku kontrolu rada policije, od 02. aprila 2018. godine, u vezi implementacije Konvencije savjeta Evrope o sprečavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, člana 16. ratifikovane Istanbulske konvencije, konkretno sprovođenja mjera psihosocijalnog tretmana nasilnika u zdravstvenim ustanovama, dostavljamo informaciju:

*Član 16, određuje programe preventivne intervencije i programe za rad sa učiniocima nasilja:*

- 1. Članice će preduzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mjere za osnivanje i podršku programa koji imaju za cilj da učinioci nasilja u porodici nauče i usvoje nenasilno ponašanje međuljudskim odnosima u pogledu sprečavanja daljeg nasilja i izmjene obrasca nasilnog ponašanja.*
- 2. Članice će preduzeti neophodne zakonodavne odnosno druge mjere za osnivanje i podršku programa za rad sa učiniocima, posebno seksualnim prestupnicima, koji imaju za cilj sprečavanje ponavljanja krivičnog djela.*
- 3. Prilikom preduzimanja mjera iz stava 1 i 2, članice će obezbijediti da bezbjednost, podrška za žrtve i njihova ljudska prava budu od priornog značaja i da, prema potrebi, osnivanje i sprovođenje ovih programa bude u bliskoj saradnji sa specijalizovanim službama za podršku žrtvama.*

**Zakon o zaštiti od nasilja u porodici** predviđa 5 zaštitnih mjera za žrtve nasilja, koje pravosudni organi izriču radi sprječavanja i suzbijanja nasilja, otklanjanja posljedica učinjenog nasilja i preduzimanja efikasnih mjera prevaspitanja učinioca nasilja i otklanjanja okolnosti koje pogoduju ili podstiču vršenje novog nasilja (član 19).

Jedna od ukupno dvije zaštitne mjere, za čije izvršenje su zadužene **zdravstvene ustanove** je i mjera **obavezbog psihosocijalnog tretmana učinioca nasilja**.



**Obavezni psihosocijalni tretman** može se izreći učiniocu nasilja radi otklanjanja uzroka nasilničkog ponašanja i prevaspitanja, odnosno u cilju smanjivanja i otklanjanja opasnosti da ponovo učini nasilje. Ova zaštitna mjera može trajati do prestanka razloga zbog kojeg je izrečena, ali ne duže od šest mjeseci (Član 25).

Zaštitna mjera sprovodi se u zdravstvenoj ustanovi koja je obuhvaćena mrežom zdravstvenih ustanova, koja se nalazi u mjestu prebivališta, odnosno boravišta ili koja je najbliža mjestu prebivališta, odnosno boravišta učinioca nasilja u porodici.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je u saradnji sa Ministarstvom zdravlja donijelo *Pravilnik o bližem načinu određivanja i sprovođenja zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana*, ("Službeni listu CG", br. 50/2013 od 30.10.2013. godine), koji dostavljamo u prilogu akta.

Na osnovu člana 6 Pravilnika o bližem načinu izvršenja zaštitne mjere, nadležni organi zdravstvenih ustanova dužni su da obrazuju stručne timove za sprovođenje ove zaštitne mjere. U skladu sa pravilnikom, za svakog počinioca nasilja u porodici izrađuje se individualni plan određivanja i sprovođenja zaštitne mjere, koju sprovodi stručni tim koji čine doktor specijalista iz oblasti psihijatrije, psiholog, socijalni radnik i medicinska sestra.

Odluka o obrazovanju stručnog tima za sprovođenje zaštitne mjere psihosocijalnog tretmana nasilnika donijeta je u domu zdravlja Podgorica, Cetinje, Berane, Pljevlja, Mojkovac, Andrijevica, Bijelo Polje, Kotor, Bar, Herceg Novi, Ulcinj, Kolašin i Rožaje.

U domovima zdravlja Budva, Tivat, Danilovgrad, Plav i Nikšić nije obrazovan Stručni tim za sprovođenje psihosocijalnog tretmana nasilnika, ali se neophodne usluge po potrebi mogu pružati u obližnjim zdravstvenim ustanovama.

Svrha zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana je istovremeno popravna i preventivna mjera, tako da je veoma važna mjera u cilju prevencije nasilja. Zaštitna mjera se sprovodi individualno ili grupno, i tokom sprovođenja zdravstvena ustanova je u obavezi da dostavi nadležnom organu informacije o sprovođenju zaštitne mjere, datumu početka psihosocijalnog tretmana, načinu praćenja ponašanja počinioca nasilja tokom trajanja tretmana, dužini trajanja psihosocijalnog tretmana, kao i postupanje u kriznim situacijama, kao i o tome, da li je tretman uticao na promjenu u ponašanju nasilnika.

U cilju kivistetnijeg odgovora na vaše pitanje obezbijedili smo podatke Višeg suda za prekršaje o broju izrečenih zaštitnih mjera "obavezni psihosocijalni tretman", koje su učiniocima nasilja izrekli prvostepeni sudovi za prekršaje u protekle tri godine, u skladu sa članom 20 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici ("Sl.list CG", br 46/10).

2015 godina - 2 (Sud za prekršaje Podgorica)

2016 godina - 3 (Sud za prekršaje Budva)

2017 godina - 1 (Sud za prekršaje Bijelo Polje)

Na osnovu informacija dobijenih iz Zdravstvenih ustanove proističe da su u periodu 2015-2017 sprovedene 2 mjera psihosocijalnih tretmana za muškarce počinioce nasilja, i to u Domu zdravlja Bijelo Polje. Što se ostalih izrečenih mjera tiče, zdravstvene ustanove nijesu dobile obavještenja od organa koji su izrekli mjere psihosocijalnog tretmana niti su se počinioci nasilja svojevolumno javili na tretman, što ukazuje na nedostatak jasne procedure postupanja u navedenim mjerama.



U skladu sa Strategijom zaštite od nasilja u porodici 2016-2020 sa akcionim planom za navedeni period, Ministarstvo zdravlja se obavezalo da izradi nacionalni program psihosocijalnog tretmana za učinioce nasilja u porodici, sa detaljnim uputstvima za postupanje zdravstvenih radnika. Imajući u vidu zahtjevnost ovog zadatka i neophodno uključivanje stranih i eksperata iz regiona Ministarstvo zdravlja u saradnji sa partnerima iz domaćih i međunarodnih organizacija trenutno razmatra mogućnosti izrade programa i edukacije stručnog kadra iz navedenih timova.

Što se tiče zakonodavnih, odnosno drugih mjera za osnivanje i podršku programa za rad sa seksualnim prestupnicima, u Crnoj Gori, kao ni regionu se još uvijek nijesu stekli odgovarajući uslovi.

Kada su u pitanju druge mjere bezbjednosti kao što su obavezno liječenje od zavisnosti, rad zdravstvenih ustanova je regulisan Pravilnikom o bližem načinu izvršenja zaštitne mjere obavezno liječenje od zavisnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 021/12 od 18.04.2012) u prilogu.

Za razliku od mjera psihosocijalnog tretmana u zdravstvenim ustanovama se na osnovu pravosudnih rješenja sudova sprovode mjere psihijatrijskog liječenja na slobodi (ambulantno), pa je naprimjer u period 2016-2017 u domu zdravlja Bijelo Polje sprovedeno 10 takvih mjera, u Pljevljima 13 i td. Ali, u svrhu kvalitetnije analize sprovođenja ovih mjera neophodni su podaci pravosuđa, kako bi shodno prirodi i broju izrečenih mjera, moglo tačno utvrditi koje i koliko mera su sprovedene u zdravstvenim ustanovama.

S poštovanjem,



GENERALNA DIREKTORKA

Dr Alma Hajderpašić Drešević

*Alma H. Drešević*

*Prilog:*

- Pravilnik o bližem načinu određivanja i sprovođenja zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana, ("Službeni listu CG", br. 50/2013 od 30.10.2013. godine, stupio na snagu 7.11.2013.)
- Pravilnik o bližem načinu izvršenja zaštitne mjere obavezno liječenje od zavisnosti ("Službeni list Crne Gore", br. 021/12 od 18.04.2012).

Na osnovu člana 25 stav 3 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici ("Službeni list CG", broj 46/10) Ministarstvo rada i socijalnog staranja donijelo je

## Pravilnik o bližem načinu određivanja i sprovođenja zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana

*Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br.  
50/2013 od 30.10.2013. godine, a stupio je na snagu  
7.11.2013.*

### Član 1

Određivanje i sprovođenje zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana (u daljem tekstu: zaštitna mjera) vrši se na način propisan ovim pravilnikom.

### Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

### Član 3

Zaštitna mjera sprovodi se u zdravstvenoj ustanovi koja je obuhvaćena mrežom zdravstvenih ustanova, koja se nalazi u mjestu prebivališta, odnosno boravišta ili koja je najbliža mjestu prebivališta, odnosno boravišta učinioca nasilja u porodici.

### Član 4

Učinioc nasilja u porodici dužan je da se javi zdravstvenoj ustanovi iz člana 3 ovog pravilnika u roku određenom u rješenju o određivanju zaštitne mjere.

Ukoliko se učinilac nasilja u porodici nije javio u zdravstvenu ustanovu u roku određenom u rješenju o izrečenoj zaštitnoj mjeri, ustanova o tome obavještava organ koji je izrekao zaštitnu mjeru i centar za socijalni rad.

### Član 5

Za svakog počinioca nasilja u porodici izrađuje se individualni plan određivanja i sprovođenja zaštitne mjere koji sadrži podatke o počiniocu nasilja, način na koji se zaštitna mjera sprovodi (individualno ili grupno), obaveze u sprovođenju zaštitne mjere, datum početka psihosocijalnog tretmana, način praćenja ponašanja počinioca nasilja tokom trajanja tretmana, orijentaciona dužina trajanja psihosocijalnog tretmana, kao i postupanje u kriznim situacijama.

Individualni plan iz stava 1 ovog člana sačinjava zdravstvena ustanova u kojoj se sprovodi psihosocijalni tretman, u skladu sa načelima kliničke prakse.

U izradi individualnog plana iz stava 1 ovog člana učestvuje i predstavnik centra za socijalni rad.

### Član 6

Nadležni organ zdravstvene ustanove obrazuje stručni tim za sprovođenje zaštitne mjere koji je edukovan za sprovođenje te mjere.

Zaštitnu mjeru sprovodi stručni tim koji čine doktor specijalista iz oblasti psihijatrije, psiholog, socijalni radnik i medicinska sestra.

Radom stručnog tima rukovodi vođa tima.

### Član 7

Ako počinioc nasilja u porodici redovno ne prisustvuje psihosocijalnom tretmanu ili ukoliko stručni tim procijeni da, i pored redovnog prisustva, tretman neće dovesti do promjene u ponašanju nasilnika, o tome odmah obavještava organ koji je izrekao zaštitnu mjeru, kao i centar za socijalni rad.

### Član 8

Ukoliko stručni tim iz člana 6 ovog pravilnika procijeni da je tokom sprovođenja zaštitne mjere potrebno prisustvo žrtve nasilja u porodici ona može biti uključena u psihosocijalni tretman samo uz njen pristanak.

**Član 9**

O sprovedenom psihosocijalnom tretmanu stručni tim iz člana 6 ovog pravilnika, u pisanom obliku, obavještava organ koji je izrekao zaštitnu mjeru i centar za socijalni rad.

**Član 10**

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 56-726/2013-2

Podgorica, 22. oktobra 2013. godine

Ministar,  
mr **Predrag Bošković**, s.r.

429.

Na osnovu člana 33 stav 4, a u vezi sa članom 24 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici ("Službeni list CG", broj 46/10) Ministarstvo zdravlja donijelo je

**PRAVILNIK**  
**O BLIŽEM NAČINU IZVRŠENJA ZAŠTITNE MJERE OBAVEZNO LIJEČENJE**  
**OD ZAVISNOSTI**

("Službeni list Crne Gore", br. 021/12 od 18.04.2012)

**Član 1**

Način izvršenja zaštitne mjere obavezno liječenje od zavisnosti (u daljem tekstu: zaštitna mjera) bliže se uređuje ovim pravilnikom.

**Član 2**

Zaštitna mjera se izvršava u zdravstvenim ustanovama koje su obuhvaćene mrežom zdravstvenih ustanova, a koje sprovode dijagnostiku i liječenje bolesti zavisnosti.

Zaštitna mjera se izvršava kao vanbolničko liječenje (u ambulantnim uslovima) ili kao bolničko liječenje zavisnosti, u zdravstvenoj ustanovi koja je najbliža mjestu prebivališta, odnosno boravišta učinioca nasilja u porodici.

**Član 3**

Učinioc nasilja u porodici dužan je da se javi zdravstvenoj ustanovi iz člana 2 ovog pravilnika u roku određenom u rješenju o određivanju zaštitne mjere.

**Član 4**

Zaštitnu mjeru izvršava doktor pojedinac specijalista iz oblasti psihijatrije (u daljem tekstu: doktor) ili terapijski tim koji odredi nadležni organ zdravstvene ustanove.

**Član 5**

Doktor, odnosno terapijski tim obavještava organ koji je izrekao zaštitnu mjeru o datumu javljanja, prijemu i toku liječenja učinioca nasilja u porodici.

Ukoliko se učinilac nasilja u porodici nije javio u zdravstvenu ustanovu u roku određenom u rješenju o izrečenoj zaštitnoj mjeri, zdravstvena ustanova o tome obavještava organ koji je izrekao zaštitnu mjeru.

**Član 6**

Doktor, odnosno terapijski tim, izrađuje individualni plan liječenja učinioca nasilja u porodici, u skladu sa načelima kliničke prakse.

U izradi individualnog plana iz stava 1 ovog člana učestvuje i učinilac nasilja u porodici.

**Član 7**

O izvršenju zaštitne mjere zdravstvena ustanova vodi evidenciju na obrascu koji je sastavni dio ovog pravilnika (Prilog 1).

**Član 8**

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 02-2382/2011

Podgorica, 10. aprila 2012. godine

Ministar,

doc. dr Miodrag Radunović, s.r.

Prilog 1

ЕВИДЕНЦИЈА ИЗВРШЕЊА ЗАШТИТНЕ МЈЕРЕ ОБАВЕЗНО ЛИЈЕЧЕЊЕ ОД  
ЗАВИСНОСТИ

1. ПОДАЦИ О ИЗРЕЧЕНОЈ МЈЕРИ

Назив и сједиште органа који је изрекао мјеру: \_\_\_\_\_

Број и датум рјешења: \_\_\_\_\_

Трајање мјере: \_\_\_\_\_

Мјера је изречена: први пут / ДА НЕ

Ранија мјера: \_\_\_\_\_

Н  
О  
С  
Р  
А

2. ПОДАЦИ О УЧИНИОЦУ НАСИЉА

Презиме и име: \_\_\_\_\_

С  
О  
Ш  
Р  
Ч  
Е  
Г

Име: оца \_\_\_\_\_ мајке/дјевојачко презиме/: \_\_\_\_\_

Пол: \_\_\_\_\_ ЈМБГ \_\_\_\_\_

Д  
О

Датум и мјесто рођења: \_\_\_\_\_

О  
2  
0  
1  
2

Држава рођења: \_\_\_\_\_ држављанство: \_\_\_\_\_

Занимање и школска спрема: \_\_\_\_\_

Адреса становања: \_\_\_\_\_

3. ПОДАЦИ О ЛИЈЕЧЕЊУ

Датум почетка лијечења: \_\_\_\_\_

Датум завршетка лијечења: \_\_\_\_\_

Лијечење је прекинуто, датум, разлог: \_\_\_\_\_

Лијечење је довело до позитивних промјена у понашању учиниоца: ДА НЕ